

ARDEALUL JURIDIC

REVISTA LUNARĂ

DE DREPT ȘI UNIFICARE LEGISLATIVĂ

ABONAMENTUL:
 pentru Instituțiuni și Autorități 500 Lei pe an
 pentru Autorități Judecătorești }
 Magistrați } 350 Lei pe an
 Avocați }

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
Str. G. Mărzescu 20
CLUJ

Publicațiuni și anunțuri pentru un număr
 2 lei cuvântul
 Publicațiuni și anunțuri pentru mai multe
 numere 1.50 lei cuvântul

Fondator: VASILE M. DIMITRIU Consilier la Curtea de Apel din Timișoara

Comitetul de conducere și redacție:

I. MĂNESCU

Președinte la Curtea de Apel Cluj
 Directorul și proprietarul revistei

AL. ULVINIANU

Președinte la Curtea de Apel Cluj

I. PREDOVICIU

Procuror General la Curtea de Apel Cluj

Dr. AL. DRAGOMIR

Decanul baroului adv. din Cluj

Secretar

Dr. VIRGIL. I. MĂNESCU

Doctor în drept, licențiat în filosofie
 Avocat

S U M A R :

Societăți de patronaj de I. Mănescu.
 Cuvântarea rostită de domnul Ioan I. Predovicu, Procuror General de pe lângă Curtea de Apel din Cluj, în ședința festivă pentru înființarea Societății de Patronaj din Cluj la 24 Martie 1935.
 Raportul anual făcut de dl. I. Predovicu, Procuror General de pe lângă Curtea de Apel din Cluj, Președintele Societății

de Patronaj particulare) din Cluj, asupra activității Societății și apr bat de adunarea generală ținută la 12 Oct. 1937.
 Jurisprudențe Civile.
 Jurisprudențe Comerciale.
 Jurisprudențe Procedurale
 Jurisprudențe Penale.
 Jurisprudențe la diverse legi.

Colaboratorii ocazionali cari au trei articole publicate au dreptul la colecția anului întreg.

Ori ce număr ne primit se retrimita la cerere în contul abonamentului

Prețul unui număr 35 lei

Cărți apărute:

Traian Alexandrescu avocat, fost decan al baroului de Ilfov: *Gajurile Civile și Comerciale*. Problema validității lor din punct de vedere al condițiilor de formă și de fond. Indrumări și observațiuni practice pentru bănci, comercianți și creditori. Prețul 40 lei. Depozit la ziarul „Legea”, str. I. G. Duca 47, București și la principalele librării din Capitală.

Dr. T. Moisil. Avocat consilier Cluj: *Legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică*, adnotată și însoțită de numeroase jurisprudențe. Prețul 160 lei.

Octavian Ionescu, Doctor i Laureat al Facultății de Drept din Paris. Obligația pe cale de voință unilaterală și ante-proiectul Codului Civil Român. Prețul 100 lei. Iași, Tipografia concesionară Alexandru A. Terek.

Pagini de Drept. Revistă trimestrială de jurisprudență și doctrină. Sibiu. Palatul Justiției.

Florian Vasiliu, Jude-Consilier la Trib. Sibiu: *Bacșișul în stadiul Juridic actual*. Prețul 20 lei. Depozit la autor.

Dr. Louis Hausknecht, Avocat. Cernăuți: *Die neue Strafgesetzgebung Rumäniens, Systematisch und übersichtlich dargestellt in deutschersprache*.

Potrivit „Inștiințări” anterioare

A apărut

In editura proprie a autorului
**Noua procedură
penală română**

„Curțile cu Jurați”

art. 349-438

un Volum de peste 400 pagini comentate cu
adnotări și tot felul de formulăe de

Vasile M. Dimitriu

Consilier la Curte de Apel Timișoara.

Prețul unui exemplar 250 lei neto. Cartea se poate procura — contra cost — dela autor **Str. Gh. Lazar 4 Timișoara (cetate)** sau prin Decanatele Baroului sau șef. instanțele judecătorești la comandă, în pachete colective, contra ramburs.

BANCA CENTRALA

Intreprinderi industriale fondate și co-interesate:

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT
S. A. SEDIUL CENTRAL CLUJ

Industria Sârmei — fabrică de cuie și sarmă în Ghiriș, gara Câmpia-Turzii;

Filiale: Alba-Iulia, Bistrița, Hațeg Sibiu, Turda.

Fabrica de Sticlărie S. A. în Turda

Capital social 50 milioane, rezerve 20 milioane. depuneri 120 milioane

George Sofronie

Prof. la Univ. din Cluj.

Principiul Naționalităților în Tratatete de Pace din 1919-1920.

Frontierele României sunt intangibile.

(Premiată de ziarul „Universul”).

București 1936.

A apărut

**Tratat
de
Drept Cambial**

de **E. Cristoforeanu**

Doctor în drept dela Roma. Avocat

Vol. I. prețul 280

Vol. II. (ultimul) prețul 320

Comanda la „Curierul Judiciar” Str. Artei 5

București

A apărut

**Colecția de legi și
regulamente Tomul
XIII. partea I. pentru
anul 1935**

a Consiliului legislativ.

Societăți de patronaj

Noul cod penal, corespunzător celor mai moderne îndrumări în materie penală, a dispus prin Art. 50 ca „pe lângă fiecare tribunal să funcționeze o societate de patronaj sub supravegherea ministerului de justiție, ajutat de un consiliu central, în vederea reclasării sociale a condamnaților liberați și pentru îndeplinirea atribuțiilor legale referitoare la minori“. Nu știu întrucât s'au conformat instanțele judecătorești acestei dispozițiuni imperative a Codului penal. Suntem cu totul lipsiți de informații asupra acestei activități judecătorești impusă de Codul penal. Cel puțin aici în Cluj vedem că nu s'a făcut nici un pas pentru realizarea acestei dispozițiuni legale.

Știm însă că potrivit art. 50 din C. penal și 576 din Pr. Penală s'a întocmit regulamentul pentru organizarea și funcționarea Societăților de Patronaj încă dela 19 Noembrie 1936 și s'a publicat în M. Of. Nr. 270.

Citind aceste texte, nu poți să nu rămâi entusiasm de scopul urmărit de făuritorii acestor texte. Căci ce poate fi mai de dorit decât îndreptarea lipsurilor sociale începând cu educarea tineretului spre a fi ferit de flagelul criminalității și îndreptarea pe calea cea bună și morală a celor eșiți din temnițe, ca să nu mai cadă în păcatul de care s'au făcut vinovați.

Nu-i mai puțin adevărat că greutăți mari, stau în calea realizării acestui frumos scop.

Trăim vremuri, în care filotimia particulară este destul de diminuată, iar bugetul Statului este prea încercuit ca să-și permită, nu numai ca să înlocuiască această filotimie, dar chiar să participe.

În Cluj, totuși, înainte de a se transforma în lege, necesitatea societăților de patronaj, s'a creiat cu mult entusiasm o asemenea societate particulară, având ca scop tocmai scopul urmărit de actuala legiuire penală.

Dăm mai jos discursul rostit de Dl. Procuror General I. Predoviciu, cu ocazia primei întruniri ce a avut loc în ziua de 24 Martie 1935 aci în Cluj, cu scopul creerii societății particulare de patronaj. La această întrunire a luat parte domni și doamne din elita societății Clujane. În frunte cu Ministrul de Justiție Dl. Valeriu Pop și cei doi episcopi români.

După aproape doi ani, se prezintă un raport de activitate a acestei societăți, căruia de asemenea îi facem loc, cu multă bucurie, în coloanele acestei reviste.

Din acest raport se poate vedea că societatea a avut mare lipsă bănească și multe greutăți pentru strângerea de fonduri, totuși, spre cinstea conducătorilor, Societatea și-a început activitatea, deși într'un mod cu totul modest, însă a făcut să se știe că se poate pune în practică un ideal social și prin inițiativă particulară.

Cuvântarea rostită de domnul Ioan I. Predoviciu, Procuror General de pe lângă Curtea de Apel din Cluj, în ședința festivă pentru înființarea Societății de Patronaj din Cluj, la 24 Martie 1935.

Un vrăjmaș puternic și neînduplecat al societății omenesti este — printre mulți alții — criminalitatea.

Ea constituie, asemenea epidemiilor și boalelor de tot felul, cari amenință sănătatea fizică a omului, o molimă, o primejdioasă malarie socială.

Societatea este datoare să combată microbii ei chiar acolo unde se află sursa lor de germinațiune.

Crima, adică infracțiunea, ca să întrebuițăm termenul obicinuit în știința dreptului penal ca noțiune generică, infracțiunea, ia naștere prin diferitele slăbiciuni și păcate omenesti, cum este lipsa de creștere bună, lăcomia, răzburarea, ura, desfrâul, alcoolismul, lenea și în general toate boalele trupesti și deprinderile rele.

S'a susținut că omul criminal se naște cu microbul crimei în sânge, că acest microb rezistă ori căror mijloace de distrugere, că, deci, acela care s'a născut criminal, criminal rămâne până la moarte.

Așa dar, după această învățătură, orice osteneală este de prisos, pentru că ori ce s'ar face, cel căzut nu se mai îndreaptă, iar cel amenințat să devie un infractor nu va putea fi salvat de această soartă.

Experiența, însă, ne învață altfel. În cele mai multe cazuri criminalul nu este născut, ci făcut. Sunt oameni cari au un organism slăbit, fie din cauza deficiențelor celor ce i-au zămislit, fie din cauza boalelor contractate de ei în viață. Un organism pus astfel într'o inferioritate fizică nu poate reacționa cu moralul și psihicul său în contra impulsurilor nestăpânite ale fizicului său degenerat.

Dar boala se vindecă. Ameliorarea, cel puțin, dacă nu vindecarea stării fizice, este sigură. În orice caz nu e greu să te pui în gardă, să cultivi mai intens moralul și psihicul, ca să eviți răul; să-l ocolești, dacă nu-l poți distruge.

Sunt alte ființe, cari sunt ca fizic intacte, dar trăiesc înconjurați de vițiu, de patimi urâte, sau de mizerie, adică trăiesc într'un mediu moral, ce roade rădăcina sănătoasă a binelui, care la început exista; virtuțile dispar, luându-le locul păcatele ce, adeseori, duc la crimă.

Prin urmare cauzele criminalității se pot înlătura. Ele trebuie să fie combătute prin diferite mijloace — măsuri multiple și variate, încercate și aplicate cu succes de alții.

Statul, care nu este altceva decât însăși societatea, reprezintă printr'un organism eșit dintrânsa, combate criminalitatea atât prin măsuri de represiune cât și prin mijloace de prevențiune, ce sunt exprimate prin legile penale, polițienesti, de asistență socială, de educație, ș. a. m. d.

Pedepsele, închisorile, casele de corecțiune, instituturile de educațiune forțată și de reeduca-

tiune nu sunt decât mijloace de apărare ale societății în contra infracțiunilor și a celor ce le săvârșesc sau a celor ce sunt înclinați a deveni infractori.

Dar nicaieri în lume societatea nu s'a murginit a privi impasibil la munca depusă de Stat întru apărarea ei, ci pretutindeni inițiativa particulară a secundat cu mult succes eforturile lui.

Adesea străduințele cetățenilor au avut să înregistreze rezultate uimitoare.

Fără îndoială că eforturile unite ale organizației de Stat cu acele ale asociațiilor particulare vor da rezultatele cele mai bune.

De aceea proiectul codului penal român unificat prevede colaborarea organelor oficiale cu asociațiile de patronaj particulare și impune chiar înființarea unei asemenea asociații pe lângă fiecare tribunal.

Asociații de patronaj există astăzi aproape în toate țările.

În țara noastră sunt câteva în mai multe centre principale cum și una în Capitală. Orașul și județul nostru nu poate rămâne cel din urmă în această, atât de importantă direcție.

Scopul unei asociații de patronaj este de a depune o muncă stăruitoare, neîntreruptă și minuțioasă pentru asistența acelor membri ai societății, de preferință copii, tineri, adolescenți, cari până acum nu s'au bucurat de nici o îngrijire; a celor părăsiți în voia sortii, a celor slabi, lipsiți de sprijin, pentru că aceștia sunt mai expuși pericolului de decădere morală; dar și a celor ce sunt pe povârniș și chiar și a acelor cari au apucat-o pe drumul închisorii.

Mijlocul principal de luptă este grija de a constrânge pe protejați la muncă statornică și onestă, printr'o metodă ale cărei reguli trebuie să culmineze într'o îngrijire părintească, într'o asistență dirijată de milă și de iubirea de aproapele, într'o filantropie cu adevărat altruistă.

Cu toate că aceste virtuți prezidează la mobilul oricărei acțiuni de asistență socială, totuși, din experiența altora, învățăm că scopul final al unei societăți de patronaj nu este, în realitate, unul de caritate publică — societatea de patronaj nu este o societate de binefacere pentru cei ocrotiți de ea — ci o instituție de apărare socială, de igienă socială, un dig puternic, care trebuie să salveze societatea de prăpădul puhoiului ce amenință să o inunde.

Activitatea societății de patronaj este, deci, grea și delicată. Ea se poate rezuma în următoarele:

Preocupări de asistență educativă: supraveghere, dirijarea educației profesionale, religioase și morale, asistență cu indemnuri și sfaturi părintești; Preocupări de asistență materială; ajutorarea în contra ravagiilor produse de mizerie, lipsa de alimente, de îmbrăcăminte, de adăpost, a copiilor părăsiți, moral abandonati, aflători într'un mediu de mizerie, de imoralitate și de viciu.

În limitele acestor grupuri de preocupări se activează în raport cu mijloacele ce stau la dispoziție și potrivit cazurilor concrete ce se prezintă.

Vor fi protejați:

1. Copiii expuși decăderii morale și
2. Copiii expuși a se deda la săvârșirea de infracțiuni; aceștia constituiesc un pericol, pentru că ei încep prin a vagabonda, a cerși și, văzându-se izolați și părăsiți, suferinzi și flămânzi, se dedau la furtisaguri devenind clienți ai tribunalelor, caselor de corecție și firește, la urma urmelor ai — patronajului;

3. Adolescenții expuși căderii morale, porniți pe povârnișul viciului (alcoolism, deesfrâu, lenă, vagabondaj, prostituție), și acei cari au început să comită infracțiuni;

4. Adulții eliberați sau eliberați condiționat din închisori și aceia cărora li s'a suspendat executarea pedepsei.

Activitatea societății de patronaj în privința acestor categorii de protejați diferă.

Copiii, după gradul de pericol ce prezintă, se vor supune educației sub supravegherea unui membru al societății de patronaj, fie într'un azil fie într'o școală anumită destinată acestui scop sau în școlile publice.

Sub supravegherea strictă și, mai ales, conștiincioasă, ei pot fi lăsați chiar părinților, dacă aceștia au bunăvoință și pot să garanteze copilului o educație sănătoasă și morală. Copiii mai mărișori vor fi plasați de societate la meserii, profesii, după caz și aptitudini. Cei bolnavi vor fi suspuși unei îngrijiri medicale.

Adolescenții vor fi reeducați. În acest scop ei vor fi plasați în ateliere, școli industriale, profesionale, la ferme, la diferite lucrări, sub aceeași strictă și conștiincioasă supraveghere.

Adulților li se va procura de lucru și vor fi ajutați să ajungă la locul unde se vor trimite. Li se va da și acestora prilej de a se reeduca, de a se deprinde cu munca onestă. Societatea de patronaj va lua măsuri să fie asistați în reeducarea lor religioasă și morală cu sfaturi și cu fapta și sprijiniți să nu recidiveze.

Alte atribuțiuni ale societății de patronaj sunt:

De a vizita, prin membrii ei, închisorile și instituturile de corecție, vennd în contact direct cu cei internați aci, spre a sta cu ei de vorbă și a căuta să le înobileze sufletele, spre a-i deprinde cu ideea că nu sunt uitați de ceilalți membri ai societății omenesti, că atunci, când se vor întoarce în societate nu vor întâlni numai neîncredere și dispreț, ci și oameni înțelegători, buni, mărinimoși, cari le vor sta în ajutor să poată reveni la o viață cinstită. Aceasta îi va încuraja și le va da tăria sufletească, puterea morală să se apuce de lucru și să persevereze în onestitate.

Scopul acesta se va atinge prin serbări, cuvântări, daruri, și mai ales prin cuvântul convingător și bun, venit din partea unei inimi blânde și binevoitoare.

Noul cod penal român dă, la rândul său, în atribuțiile societăților de patronaj reclasarea socială a condamnaților eliberați și îndeplinirea unor îndatoriri legale referitoare la minori.

Astfel un copil, care a comis o infracțiune, poate fi încredințat de judecătorul cauzei unei societăți de patronaj, fie numai pe timpul cât

se pregătește procesul, fie după ce s'a dat hotărîrea. În asemenea cazuri nu este nevoie de internarea lui într-o casă publică de pază sau de corecție.

Deasemenea, în caz de eliberare supraveghiată sau condiționată, societatea de patronaj are un rol important, deoarece ei i se încredințează supravegherea celui eliberat și facerea unui raport asupra purtării lui în acest timp, către judecător.

Conform art. 49 din codul penal, societatea de patronaj va da un membru în comisiunea de supraveghere, care este chemată a da un aviz necesar tribunalului în cazurile când urmează a se ușura regimul penitenciar al deținuților cu purtări bune și când unii ca aceștia pot fi eliberați condițional.

În fine, un important serviciu ce urmează să fie făcut de societatea de patronaj Justiției este acela de a studia copilul sau adolescentul sub toate aspectele, precum și mediul în care acesta viețuiește.

Dar pentru a reuși și a face operă cu rezultate vizibile, ne incumbă datoria de a uni eforturi constante cu înțelepciune pilduitoare; de a asocia unei munci severe un suflet milos și blând, pătruns de iubirea deaproapelui; de a lucra cu avânt și bunătate.

Prosperarea asociațiunii de patronaj cere însă, evitarea oricărui formalism, sau birocrațism, cointeresarea la muncă și rezultat a tuturor straturilor societății.

Persoane din toate ramurile activității omenești pot fi active cu multe și excelente șanse de reușită.

Ni s'ar putea face obiecțiunea că, în loc să ne îngrijim de ajutorarea celor buni și onesti, ne ocupăm de cei mai răi membri ai societății: că tindem să ajutăm drojdia societății; pe cei în ruină morală, pe cei certați cu virtutea, pe cei condamnați pentru crime și delictе.

Sunt atâtea instituții și societăți, cari se ocupă de mult de cei buni; ar fi o greșeală, o lipsă de sentimente creștinești, de datorii omenești și, mai presus de toate, o răceală, o indiferență neîngăduită, dăunătoare, dacă nu s'ar găsi și în țara noastră oameni de bine, de muncă, de sacrificiu, cari să se pună în slujba soluționării unei probleme pentru salvarea cetățenilor de un flagel ca cel al criminalității și pentru readucerea la prosperitate și a celor mai slabi, a unui element uman lipsit de însușirile necesare morale, sociale și religioase.

Numai o mână de oameni, numai câteva ființe de acestea, dacă vom reuși să le readucem la o viață sufletească onestă și atunci vom fi salvat suferințele, averile, ba chiar și viețile multora dintre noi sau dintre ceilalți semenii ai noștri.

Salvarea unora și în același timp apărarea altora dintre semenii noștri și cu aceasta venirea în ajutor țării noastre de a se consolida pe teren religios, moral și economic, acesta este scopul asociațiunii de patronaj din Cluj.

Un scop atât de umanitar nu poate fi decât un scop frumos, nobil, un scop civilizator.

Cu ajutorul lui D-zeu și cu eforturi unite îl vom realiza.

I. Predoviciu.

SOCIETATEA DE PATRONAJ DIN CLUJ.

Raportul anual făcut de Dl. Ioan Predoviciu, Procuror General de pe lângă Curtea de Apel din Cluj, Președintele Societății de Patronaj (particulare) din Cluj, asupra activității Societății și aprobat de adunarea generală ținută la 12 Octomvrie 1937.

Societatea de Patronaj din Cluj s'a înființat la 24 Martie 1935 și este persoană juridică particulară. Ea are astăzi un număr de 346 membri, cari plătesc o cotizație statuară de 100 Lei anual. Cu toate că această cotizație este destul de mică, totuși ea se încasează anevoie, astfel că în anul 1935—36 s'a încasat din cotizații numai suma de 16.300 Lei, iar în anul 1936—37 suma de 13.200 Lei. Cheltuielile au fost în anul 1935—36 de Lei 4.313 iar în anul 1936—37 de Lei 141.015. Astfel a trebuit ca Societatea să se adreseze publicului pentru ajutorare și autorităților publice pentru subvenții, fără de cari nu ar fi putut să facă față acestor cheltuieli.

În anul 1937—38 cheltuielile sunt mai mari și se prevede o creștere a lor în a doua jumătate a acestui exercițiului financiar.

După Statutele Societății de Patronaj, scopul ei este deosebit de important pentru purificarea vieții sociale și pentru apărarea tuturor membrilor Societății Municipiului și Județului Cluj în contra criminalității mereu crescânde. Mai mult chiar, Societatea de Patronaj activează și în privința unor elemente, cari năpădesc la Cluj din toate părțile Țării, fiind atrase de situația centrală a acestui Municipiul cu toate urmările ei.

Activitatea Societății de Patronaj de până acum, datorită greutăților începutului și motesției fondurilor de care dispune, nu a fost, cum conducătorii ei ar fi voit și s'au străduit, de proporții prea mari, totuși s'a acționat în diverse direcții cu rezultate promițătoare și chiar reale. Astfel în cei doi ani și jumătate ce s'au scurs dela înființarea ei, membrii consiliului și ai Societății și chiar subsemnatul ca președinte, la fiecare Crăciun și Paști, au vizitat pe deținuții din Penitenciarul Tribunalului Cluj, din Inchiisoarea Tribunalului militar din Cluj, precum și din colonia de vagabonzi a Municipiului Cluj din Tarcea. Aci, adică la toate aceste stabilimente, în cadrul unei serbări, la care erau prezenți toți internații, s'au ținut cuvântări, exoratorii, s'au distribuit deținuților alimente, fructe, cozonac, ouă roșii și alte daruri, toate cumpărate din fondurile Societății sau colectate prin activitatea membrilor acesteia. Influența asupra moralului deținuților a fost puternică. Mulțumirea lor sufletească li se citea pe fețe. Nu se

mai întâmplase așa ceva niciodată până atunci. Societatea umană din care și ei au făcut parte până a nu cădea în păcat, nu s'a coborât niciodată până acum printre dânșii cu vorbe de mângâiere, cu gesturi frățești, cu iubire creștinească a deaproapelui, fără răzbunare și fără dispreț, ci cu sentimentul nobil al iertării, imprimând în gândul acestor membri ai Societății omeneste ideea sănătoasă și foarte importantă pentru redresarea lor morală: că nu sunt nici disprețuiți, nici uitați de semenii lor, cari au rămas nepătați, alungând din mintea lor teama că nu vor avea loc printre oameni cinstiți și muncitori, când vor ieși din închisoare și făcând să se nască în sufletele lor nădejdea, că, după ispășirea pedepsei, își vor putea relua locul în societate, ducând de aici înainte o viață onestă.

Evident, deci, că acțiunea Societății de Patronaj astfel înțeleasă și condusă este pe cât de necesară, tot pe atât de salutară.

În urmărirea acestui gând de îndreptarea celor căzuți, de redresarea lor morală și de apărarea societății omeneste în contra criminalității, Societatea de Patronaj, s'a ocupat și de plasarea acelor, cari ieșind din închisoare s'au prezentat ei cu gândul de îndreptare și i-au cerut ajutorul. Astfel s'au plasat: I. B. ca diurnist la Oficiul C.F.R., M. S. s'a plasat și ajutat cu bani, iar C. I. a fost plasat la o Societate de asigurare, precum și alții, cari în modul acesta au fost puși în situația de a deveni iarăși muncitori și onesti precum și utili societății.

Cea mai importantă activitate și totdeodată cea mai costisitoare este, însă, acțiunea Societății de patronaj pentru **stărpirea vagabondajului și criminalității minorilor.**

În executarea acestei obligațiuni ce ne-am impus, am cerut facerea de razii, în cuprinsul Municipiului, pentru prinderea și aducerea în fața instanței minorilor, a tuturor vagabonzilor minori, dintre cari pe unii i-am propus să se lase familiei cu avertismentul pentru părinți ca să îngrijească de educația lor și să-i împiedece pe viitor dela apucăturile lor rele; pe alții i-am încredințat Societăților de Patronaj rom. cat. și evreiești; pentru unii am propus internarea în Institutul de corecție din Gherla și, în fine, pe unii cu autorizarea instanței de minori, i-am internat în Căminul întreținut de Societatea de Patronaj, unde ne îngrijim de ei ca un părinte de copiii săi. În primul rând acești copii sunt prezentați unei comisii științifice, compusă din membrii Societății, cari îi supun la un examen minuțios psihologic și pedagogic și unei doamne, specialistă în materie de asistență socială, care le face ancheta socială. Apoi se supun unei curățenii radicale și se îmbracă cu rufărie curată, haine și ghete noi și apoi se trimit, pentru diferite tratamente medicale, la Instituțiile de acest gen. Se trimit la școală și se pregătesc lucrările pentru plasarea lor la meserii.

În timpul cât stau în cămin, sunt încontinuu supravegheați și instruiți, dându-se multă importanță educației lor religioase și morale. Atât hrana trupeză cât și cea sufletească, ținem

să fie cât mai aleasă. Doi pedagogi, sub supravegherea unui administrator, care face serviciul gratuit, se ocupă zilnic — până acum cu rezultate foarte mulțumitoare — de educația minorilor ocrotiți de Societate. — Căminul este înzestrat cu cele trebuincioase pentru un număr de 10 asemenea minori, cari după ce sunt plasați la meserie ies din îngrijirea materială a căminului trecând la patron sau la Căminul de Ucenici, rămânând, însă, sub supravegherea Societății de Patronaj, care le controlează purtarea și continuă a le face educația.

Până în prezent au fost internați în Cămin 10 minori. Dintre aceștia am plasat patru la meserii și am trimis la școală pe ceilalți.

Rezultatele au fost, în cea mai mare parte, foarte mulțumitoare. Doi dintre cei plasați la meserii se poartă bine, sunt iubiți de patronii lor meseriași: mai mult chiar, I. E. fiind plasat la întreprinderea „Automobilia” din Aprilie a. c. este până acum, dintre 16 ucenici, cel mai bun, deși prin Februarie a. c. cerșea pe stradă și se ocupa de furțișaguri mărunte.

Rezultate bune dau și copiii cari frecventează școala. Astfel: F. A., care prin luna Ianuarie cerșea pe străzi, având apucături obscure și neavând nici o singură clasă primară, a terminat cu premiu Cl. I-a și a dat examen particular pentru cl. II-a, obținând media 8.46, mergând acum în clasa III-a primară. Ceilalți de asemenea învață bine, fiind meditați zilnic de pedagogii Societății.

Întreținerea minorilor în Cămin costă pe Societate în prezent între 15—20 mii Lei lunar, socotindu-se hrana, îmbrăcămintea și educația lor, la care se adaugă retribuirea unui paznic al Căminului, care primește locuință în natură și hrană pentru 3 persoane și a celor doi pedagogi, cari primesc una mie Lei numerar, hrană și locuință în comun cu minorii.

Până acum au contribuit cu subvenții:

Municipiul Cluj cu suma de Lei	153.000
Ministerul Muncii și Ocrotirilor Soc. cu suma de Lei	20.000
Parchetul Tribunalului Cluj cu suma de L.	2.000
Prin Dl. căp. Ignat, micile Cluburi, cu suma de Lei	5.000
Mici donații, Lei	1.900

Expunând cele de mai sus vă rog să aprobați activitatea depusă de comitetul Societății și să-i acordați încrederea și pentru acțiunea sa din viitor.

Cluj, 12 Octomvrie 1937.

Președintele Societății de Patronaj din Cluj,
Procuror general,
(ss) **I. Predovicu.**

Aprobat de adunarea generală a Societății de Patronaj din Cluj, la 12 Octomvrie 1937, conform procesului-verbal dresat cu această ocazie. Președintele Societății de Patronaj din Cluj,

Procuror General,

(ss) **I. Predovicu.**

Secreter General (ss) **C. Pastia**
Judecător Președinte.

Jurisprudențe civile.

România Curtea de Casație și Justiție S. I-a.

Deciziza Nr. 1072—1937.

Președinția D-lui Titu Magheru Consilier.

Divorț — Prin alineatul final al art. 80 din Legea matrimoniale legiuitorul a dat judecătorului dreptul de a aprecia gravitatea faptelor ce se pretind că ar vătămă greu îndatoririle conjugale, indicându-i-se drept criteriu de apreciere, ținerea în seamă a personalității soților și a condițiilor lor de trai.

Asupra recursului făcut de către P. M. împotriva deciziei de divorț Nr. 47 din 20 Ianuarie 1937 a Curții de Apel din Cluj, sec. I-a.

Având în vedere deciziunea atacată din care rezultă: P. M. a intențat acțiune de divorț împotriva soției sale M., născută C., în baza art. 80 pct. a. din legea matrimonială. Tribunalul Cluj secția III-a prin sentința civilă Nr. 422 din 13 Mai 1936, a admis acțiunea constatând din probele administrate că pârâta a insultat grav pe reclamant și l-a batjocorit, fără ca acesta să o fi provocat vătămând astfel grav îndatoririle conjugale. Făcând pârâta apel, Curtea de Apel Cluj secția I-a, prin deciziunea atacată cu recursul de față, a admis apelul, a reformată sentința Tribunalului și a respins acțiunea pe considerațiunea că față de priceperea și cântărirea înțeleșului cuvintelor unor oameni ca înpricinații cari sunt țărani, vorbele de ocară ce constată că au fost adresate reclamantului de către soția pârâtă, nu lezează susceptibilitatea soțului și atari cuvinte, din nenorocire, țărani le adresează între ei cu multă usurință și ele nu pot constitui un motiv care să conducă la desfacerea căsătoriei.

Având în vedere că prin motivul I de casare se impută Curții de Apel că a violat art. 80, pct. a. și alineatul final de sub același articol, din legea matrimonială, pentru că deși stabilește încălcări grave a îndatoririlor conjugale în sarcina pârâtei, nu desface căsătoria, motivând că părțile sunt țărani, făcând astfel o distincțiune după categoria socială, în loc să o facă după individualitatea părții cum cere acest text de lege.

Având în vedere că prin motivul III de casare se pretinde, că instanța de apel a săvârșit un exces de putere și eroare grosieră de fapt, când a stabilit că țărani sunt mai libertini și mai puțin susceptibili ca celelalte categorii sociale și când a considerat pe reclamant ca țaran în acest sens, fără a se preocupa de caracterizarea lui individuală.

Considerând că potrivit dispozițiilor § 80 pct. a. din legea XXXI matrimonială, căsătoria se poate desface la cererea unei părți conjugale, dacă cealaltă parte conjugală prin purtarea sa intenționată, vătămă greu îndatoririle de soț conjugal, în afară de cazurile prevăzute de §-le 76—78.

Că prin alineatul final de sub același arti-

col se prevede că divorțul nu se va pronunța decât dacă judecătorul luând în considerație precauță personalitatea părților conjugale și a condițiilor lor de trai, se convinge că din pricina uneia din cauzele de mai sus, legătura conjugală e atât de sfărâmată, încât o conviețuire ulterioară pentru cel ce cere desfacerea a devenit insuportabilă.

Considerând că prin aceste dispozițiuni legiuitorul a dat judecătorului dreptul de a aprecia gravitatea faptelor ce se pretinde că ar vătămă greu îndatoririle conjugale, indicându-i-se drept criteriu de apreciere, ținerea în seamă a personalității soților și a condițiilor lor de trai.

Considerând că atât personalitatea cât și condițiile de trai ale soților, fiind fapte care sunt în dependență de categoria socială cărora ei aparțin, urmează de aci că în speță, Curtea de Apel Cluj nu a violat § 80, pct. a. și alineatul final din legea mai sus citată, cum se pretinde în motivul I și III de casare, dacă în exercițiul acestui drept de apreciere asupra faptelor și cuvintelor de ocară ce i se impută pârâtei M. C., a ținut seamă de categoria socială cărora aparțin soții, deoarece categoria socială este un element care contribuie la determinarea personalității părților și a condițiilor lor de trai și deci, trebuie ținută în seamă.

Că în ce privește faptul că instanța de apel a considerat că unele vorbe de ocară se întrebunțează între țărani cu mai multă usurință și sunt permise de ei cu mai puțină susceptibilitate — această afirmațiune instanța nu a făcut-o prin exces de putere și nici prin eroare grosieră de fapt, căci ea corespunde unei stări de fapt, care în genere este recunoscută ca atare.

Că în consecință sunt neîntemeiate motivele I și II de casare.

Având în vedere că prin motivul III de casare se pretinde că instanța de apel a omis să se pronunțe asupra unui mijloc de apărare esențial, anume cearta și traiul rău între soți, care după cum s'ar fi dovedit prin martorii M. V. și P. A., ar fi fost privacitată de către soție.

Considerând că instanța de apel a reținut din dovezile administrate cuvintele de ocară schimbate între soți, care s'au arătat mai sus cu ocaziunea motivului I și III de casare; că întrucât, în stabilirea altor cercetări sau altor fapte ce ar fi fost de natură a învedera traiul rău între soți, nu s'au produs dovezi, — căci cei doi martori la care se referă recurentul prin motivul III de casare, este constatat că au făcut declarații nu asupra unor fapte cunoscute în mod direct de către ei, ci asupra acelor ce au auzit dela alții, urmează că instanța de apel, dacă nu a examinat susținerile reclamantului și declarațiile celor doi martori făcute în această privință, nu a săvârșit o omisiune esențială, fiind vorba de susțineri nedovedite.

Notă. — Legiurile diferitelor State se deosebesc în privința cauzelor determinate de divorț, și dintre aceste legislațiuni pare că cea mai restrânsă în admiterea despărțeniei este codul neerlandez, care admite divorțul numai pen-

tru adulter, abandon intenționat, răni grave și când soțul a suferit oarecari condamnări penale. Codul civil german, pe lângă aceste cazuri, precum și cel prevăzut de art. 1568, adică atunci când soțul s'a făcut vinovat de o degradare așa de acută a raporturilor conjugale, sau când prin conduita sa neonorabilă sau imorală a făcut impasibilă continuarea căsătoriei, mai admite despărțenia și pentru motivul de nebunie incurabilă (art. 1569), motiv prevăzut și de codul elvețian prin art. 141. Codul Civil Sârb prevede, între alte cauze de divorț și faptul că unul din soți a adus ofense credinței creștine. În această ordine de idei, semnalăm că unele instanțe judecătorești au admis divorțul pentru motivul că soțul, în contra voinței celuilalt soț, a părăsit confesiunea religioasă pe care o avea în momentul căsătoriei, și a adoptat o altă credință³⁾. Deasemenea s'a decis că constituie un motiv legal de divorț faptul că soțul n'a consimțit să celebreze cununia religioasă după cea civilă (Bruxelles, 17 Iulie 1889, S. 90, 4, 28, Rouen, 29 Aprilie 1910, P. și S. 1911, 2. 37).

Aceste două din urmă cazuri, ca și acela că unul din soți n'a lăsat ca copiii comuni să fie botezați, au fost calificate ca fapte injurioase, ca unele ce au adus un ultragiu grav conștiinței celuilalt soț făcându-i imposibilă viața conjugală.

Codul civil român prin art. 212 prevede ca o cauză determinată de desfacerea căsătoriei înșulta, adică înjuria gravă și deasemenea legiuirea ung. XXXI. 1894 în vigoare în Ardeal prescrie, că înjuria gravă constituie un motiv legal de divorț fiind cuprinsă în art. 80, p. a. din lege. Întrădevăr acest text prevede ca motiv de divorț violarea gravă a îndatoririlor impuse de căsătorie și fără îndoială ca soții datorindu-și unul altuia un respect desăvârșit persoanei și onoarei lor, respect pe care-l impune art. 90, C.C. A., urmează că înjuriile grave pe cari un soț le-ar adresa celuilalt constituie violarea unei obligațiuni esențiale ce derivă din căsătorie.

În ambele legiuiri de cari vorbim, în privința chestiunii de a se ști, dacă un anumit fapt poate fi socotit ca o înjurie suficient de gravă și deci de natură să autorizeze divorțul, instanțele de fond au dreptul de suverană apreciere, iar doctrina și jurisprudența oferă anumite criterii în soluționarea diferitelor ipoteze.

Cuvântul ofensator adresat de un soț, verbal sau înscris, celuilalt va fi apreciat ca suficient de grav și constituie motiv legal de divorț, când a pornit dintr'un sentiment rău și după un timp de reflecție, cu cugetul de a aduce soțului o ofensă grea, și a-l menține într'o stare permanentă de jignire făcându-i, în acest chip, viața în căsnicie imposibilă, — de unde consecința că cuvintele chiar ofensatoare, când sunt spuse necugetat, scăpate într'o stare de spirit surescitată, soțul ofensator fiind în acele momente stăpânit de o violență trecătoare datorită unor circumstanțe întâmplătoare, nu pot fi apreciate ca înjurie de ajuns de gravă în înțelesul legii, și

³⁾ Curtea de Apel Cluj S. III. sub președinția noastră.

deci nu pot întemeia o cauză legală de divorț.

Deasemenea unele acte sau stări ale unuia din soți, neînsoțite de cuvinte insultătoare, totuși pot fi considerate ca având caracterul unei ofense grave, atunci când acele acte, pun pe acel soț — autorul lor — într'o situație degradantă și tocmai această situație face soțului inocent viața în comun netolerabilă. Așa de pildă beția obișnuită și publică a soțului creiază soției o stare de umilință în societatea în care trăiește și fatale îi produce o suferință morală egală celeia care i-ar cauza-o cuvintele cele mai grav insultătoare.

La fel va fi nepăsarea soțului și nevinovăția lui de a-și apăra soția de insultele și relele tratamente la care ar fi expusă din partea rudelor lui, ori ale unor străini.

Instanțele de fond în aprecierea faptelor vor ține seamă de circumstanțe, starea de spirit a părților, obiceiul lor și mediul social³⁾ și aceste în textul citat.

Al. Ulvianu

Președinte Curtea de Apel Cluj.

³⁾ Colin și Capitant, I. 187.

elemente legea în vigoare în Ardeal le prevede

Juris prudente Procedurale

Curtea de Casație S. III-a.

Deciza Nr. 393—1937.

Preș, N. Bădescu-Roșiori, cons.

Recurs. — Hotărâre de casare a Inaltei Curți pronunțată în termeni generali. Nu se poate admite că hotărârea supusă recursului, a fost casată în întregime, când rezultă contrariu din considerentele deciziunii instanței de casare. Dispozițiuni ale hotărârii casate cari n'au fost deduse în judecata recursului, capătă autoritatea lucrului judecat. Art. 51 din legea Curții de Casație.

În principiu Inalta Curte de Casație, ca și celelalte jurisdicțiuni, nu poate statua decât în limitele cererii cu care a fost investită, adică numai asupra motivelor de recurs invocate.

De asemenea, în caz de casare a unei hotărâri, aceasta conservă autoritatea lucrului definitiv judecat în dispozițiunile cari n'au fost deduse în judecata recursului, părțile casate fiind singurele desființate cu toate consecințele de cari ele se leagă.

De aci rezultă că chiar dacă o decizie a fost pronunțată în termeni generali, când adică dispozitivul nu face decât să prevadă casarea pur și simplu a hotărârii atacate, fără a pronunța prin același dispozitiv respingerea motivelor de casare cari nu au fost permise, nu se poate admite că acea hotărâre, ce a fost supusă recursului, a fost casată în întregime, când contrariul rezultă din considerentele deciziunii instanței de casare.

În adevăr, această instanță arătând în corpul deciziei considerațiunile pentru care celalalte motive, în afară de cele pentru care a fost pronunțată casarea, nu pot fi primite și hotărînd respingerea lor, urmează că dispozitivul trebuie interpretat și înțeles prin raportarea la aceste motive, dat fiind principiul arătat, că o casare nu poate să aibă o întindere mai mare decât însuși mijlocul ce i-a servit de bază și ca consecință, părțile din hotărîre cari au fost atacate prin motivele de casare respinse, urmează să se găsească în aceeași situație în care se găseau înainte de formularea recursului, adică primind autoritatea lucrului judecat, ne mai putând fi rediscutate de instanța de trimitere a cărei competență de astă dată este mărginită a statua numai asupra celor pentru care s'a produs casarea.

În acest înțeles, urmează a fi interpretate și dispozițiunile art. 51 din legea Curții de Casație, socotindu-se hotărîrea casată ca și cum nu ar fi fost, însă numai cu privire la punctele deduse, judecate și admise de instanța de casare, iar nu și în ce privește capetele neatacate cu recurs, sau cari deși deduse în instanța de casare, motivele formulate în privința lor au fost găsite neîntemeiate.

Inalta Curte de Casație și Justiție S. III-a.

Decizia Nr. 2448, 18 Dec. 1936.

Președinția d-lui **D. G. Lupu**, președinte.

Recurs în anulare. — Părțile nu pot interveni în desbatere. Dacă tribunalul are dreptul să examineze legalitatea unui regulament administrativ pe cale incidentală, cu ocaziunea judecării unui conflict de drepturi între autoritatea administrativă și un particular. Soluție afirmativă. Art. 88 din Constituție.

CURTEA,

Asupra incidentului ridicat cu privire la chestiunea de a se ști dacă părțile citate în acest recurs au dreptul de a pune concluziuni în instanță;

Având în vedere că prin recursul de față îndreptat de Ministerul de Justiție prin Parchetul General al Inaltei Curți împotriva sentinței cu Nr. 577 din 1935 a Tribunalului Cluj (S. II-a se tinde la anularea menționatei sentințe pe temeiul art. 23 din legea organică a Inaltei Curți;

Considerând că recursul în anulare tinzând la desființarea actului judecătoresc săvârșit de o instanță prin însușirea de către judecători a unor puteri ce aparțin altor autorități din stat, are de scop menținerea organizării constituționale și a independenței puterilor din stat; că un atare recurs fiind exercitat de către puterea politică, guvernamentală, prin organul Parchetului General al Inaltei Curți, în interesul exclusiv al ordinii publice constituționale, deși anularea actului este absolută, părțile nu pot interveni într-o atare desbatere în care nu-și are locul nicio preocupare de ordin privat;

Că, astfel fiind, urmează a se decide că nu este locul a se da cuvântul părților ce au figurat înaintea instanței a cărei hotărîre este adusă în discuțiune pe calea acestui recurs, iar în fond

CURTEA,

Asupra recursului în anulare îndreptat de Ministerul Justiției, prin Parchetul General al acestei Inalte Curți, pe temeiul art. 22 din legea organică a Curții de Casație împotriva sentinței cu Nr. 586 din 1935 a Tribunalului Cluj (S. II-a;

Având în vedere că prin menționata sentință Tribunalul Cluj, ca instanță de casare a admis recursul îndreptat de Maior A. G. împotriva deciziei Comisiunii de Apel a Municipiului Cluj cu Nr. 17.147 din 1934 din 11 Februarie 1935 anulându-se impunerea la care numitul fusese supus de către Comisia de constatare a veniturilor Municipiului Cluj cu procesul verbal Nr. 323 din 1933—1934, întru cât regulamentul în virtutea căruia se făcuse această impunere era lipsit de bază legală.

Având în vedere că prin recursul de față se susține că impunerea anulată de Tribunalul Cluj s'a făcut pe baza unui regulament a căreia legalitate a fost examinată de organele de control și tutelă administrativă, singurele în drept a se pronunța asupra legalității regulamentului; că examinarea legalității regulamentului nu poate forma obiectul unui motiv în casare; că în recurs nu se pot formula cereri noi; că motivarea tribunalului este streină de motivele recursului, tribunalul instituindu-se în rolul unui organ de tutelă și control, uitând rolul ce-l avea ca instanță de recurs și însușindu-și atribuțiuni în afară de competența sa;

Considerând că, potrivit art. 22 din legea organică a Inaltei Curți, Ministerul Justiției, adresându-se prin Procurorul General al Curții de Casație sau de-a-dreptul, sau în urma unei inițiative luate de acesta și fără prejudiciul dreptului părților interesate, va denunța Curții de Casație orice hotărîre și orice act prin care judecătorii și-ar fi însușit atribuțiuni peste competența lor și ar fi comis vreun exces de putere sau delict relative la instrucția lor.

Că ceea ce condiționează admisibilitatea și circumscrie sfera de aplicațiune a recursului în anulare este însușirea de către judecători a unor atribuțiuni peste competența lor și comiterea vreunui exces de putere sau delict relative la instrucțiunea lor;

Că rostul recursului în anulare fiind acela de a menține organizarea constituțională și independența reciprocă a diferitelor autorități din stat, numai atingerea acestor principii prin însușirea de către judecători a unor atribuțiuni peste puterile lor constituie excesul de putere despre care vorbește art. 22 menționat; că astfel fiind numai însușirea de către judecători a unor puteri ce aparțin altor autorități din stat decât cea judecătorească intră în cadrul art. 22 și constituie excesul de putere ce face admisibil recursul în anulare;

Că acestea fiind principiile în raport cu care trebuie să se examineze dacă un atare recurs poate fi primit sau nu, în cadrul celor stabilite mai sus, urmează a se examina și admisibilitatea recursului în anularea de față;

Având în vedere că dintre motivele invocate de Ministerul de Justiție în sprijinul cererii sale de a se anula sentința Tribunalului Cluj denuțată prin acest recurs, singurul motiv care poate forma principial un element de discuție în cadrul art. 22 din legea Curții de Casație, este acela prin care se învinuiește Tribunalul Cluj că și-a însușit atribuțiuni peste competența sa, cenzurând și anulând niște acte juridice administrative al căror control legal cade exclusiv în competența comitetelor de revizuire, cari sunt organe jurisdicționale administrative, iar nu dintre acelea ce fac parte din puterea judecătorească;

Că ceea ce urmează a se soluționa deci în cadrul acestui recurs este chestiunea de a se ști dacă Tribunalul Cluj avea sau nu căderea să examineze legalitatea regulamentului întocmit de Primăria Municipiului Cluj și pe temeiul căruia recurentul Maior A. G. fusese impus să plătească suma de lei 29.027, cu titlul de taxe de pavaj;

Considerând că, potrivit principiilor constituționale, dreptul de a edicta reguli de drept cu caracter obligator aparține numai puterii legislative; că tot prin Constituție (art. 88) se acordă puterii executive facultatea de a întocmi regulamente în executarea legilor; că temeiul legal al regulamentelor stă în textul de lege ale cărui principii le dezvoltă și de aceea prin regulament puterea executivă nu poate crea dispozițiuni care nu și-ar găsi fundamentul legal într'un text de lege; **că judecătorii au dreptul și chiar obligațiunea de a examina legalitatea unui regulament sau ordonanță**, etc., pe cale incidentală, atunci când sunt chemați să se pronunțe într'un conflict de drepturi ivit între autoritatea administrativă și un particular cu ocazia aplicării unui regulament, conflict care nu se poate soluționa decât în raport cu legea care reglementează relațiile dintre autoritate și particulari; că, față de aceste principii, indiferent de soluținea dată în speță de către Tribunalul Cluj prin sentința denunțată de către Ministerul Justiției, urmează a se constata că tribunalul avea dreptul și obligația de a examina legalitatea regulamentului în virtutea căruia recurentul Maior A. G. fusese impus de către Primăria Cluj prin procesul-verbal menționat; că procedând astfel, tribunalul nu a depășit atribuțiunile ce-i sunt conferite prin textele constituționale și nici nu a săvârșit excesul de putere vizat de art. 22 din legea organică a Inaltei Curți;

Că, astfel fiind, cererea Ministerului de Justiție adresată prin Parchetul General al Curții de casație de a se anula sentința Tribunalului Cluj s. II-a cu nr. 586 din 1935 este nefundată și urmează a fi respinsă ca atare.

Pentru aceste motive, Curtea respinge cererea dlui Procuror General, etc.

Jurisprudențe penale

Secția Kings Bench

Lordul Judecător principal. Judecători: D-nii **Goddard și Singleton.**

Instanțe pentru minori:: Publicarea dării de seamă asupra desbaterilor. Apelul editorilor, condamnați, respins.

D-nii Frank Roberts, ca editor al ziarului „Hull and Lincolnshire Times” și Ernest Usher, ca editor al ziarului „Yorkshire Evening Post” au fost trimiși în judecată în fața judecătorilor din Lindsey pentru că au publicat în ziarele menționate dări de seamă asupra desbaterilor ce au avut loc în fața unei instanțe pentru minori destinate a conduce la identificarea copiilor implicați în aceste desbateri. Judecătorii, ascultând probele, la 10 Aprilie 1935, au găsit delictul dovedit și au aplicat editorilor 10, respectiv 20 șilingi amendă.

Starea de fapt stabilită a fost: La 12 Martie 1935 s'a cerut instanței pentru minori din Scunthorpe, conform art. 61 și 62 din legea asupra copiilor și adolescenților din 1933 să decidă asupra a doi copii de 10 și 12 ani, despre cari s'a afirmat că se găsesc sub îngrijire impropie și în pericol moral. Instanța era compusă din doi judecători constituți în mod legal în instanță pentru minori. Această instanță a ținut ședința sa în aceeași sală, în care în aceeași zi a ținut ședință și altă instanță, care judeca faptele penale ale unor adulți. Antecamera care servea întotdeauna instanței minorilor era neîncăpătoare pentru toate persoanele a căror participare era necesară. Înainte de ședința grefierul a dat explicațiuni asupra ședinței, care se ține potrivit legii din 1933 și s'a dat ordine ca nici o persoană neutralizată a fi de față la ședința instanței minorilor să nu rămână în sală, ceea ce s'a executat întocmai. Organul polițienesc care era la dispoziția instanței a declarat că toți au putut auzi că este o instanță pentru minori. Înainte de a fi ascultați, copiilor în chestiune li s'a arătat despre ce este vorba.

Apelanții au publicat în ziarele lor dări de seamă asupra procedurii, dând și unele amănunte asupra cazului inclusiv numele școlii la care umblau copiii, din cari se puteau identifica copiii de ori cine ar fi citit darea de seamă.

Judecătorii primei instanțe au găsit că în adevăr au fost abateri de la regulile privitoare la ținerea desbaterilor instanței pentru minori dar au stabilit că ea a fost legal constituită și că apelanții au săvârșit delictule.

Art. 47 (2) din legea despre copii și adolescenți din 1933 prescrie: „O instanță pentru minori va ține ședința într'o clădire sau încăpere aparte de aceea în care se țin ședințele instanțelor, altele decât instanța pentru minori.”

Art. 49 (1). . . nici o dar de seamă dintr'un ziar asupra procedurii în fața unei instanțe pentru minori nu va descoperi numele, adresa sau școala, nici a da vreună indicație socotită a duce la identificarea vreunui copil sau adolescent implicat în acel proces.”

Potrivit regulei 17 din normele regulamentului menționatei legi, judecătorii unei instanțe a minorilor sunt datori ca la începutul audienței să informeze pe copiii sau adolescenții interesați asupra naturii procesului.

D-nul Chntin Hogg a apărut pentru apelenți; D-nul G. H. B. Streatfeld pentru intimați.

Primul a susținut că judecătorii instanței minorilor s'au abătut de la dispozițiunile art. 47 (2) ținând ședința în aceeași încăpere în care o instanță pentru adulți urma să judece în aceeași zi, astfel instanța pentru minori nu era legal constituită și, deci, delictul prevăzut de art. 49 (1) nu s'a putut comite. Deasemenea nu s'a făcut o bună aplicare a regulei 17.

D-nul Streatfeld nu a fost chemat la bară.

Hotărîrea

Lordul judecător principal arată că este de părere că este corectă concluzia la cari au ajuns judecătorii primei instanțe. Vor fi existat într'un oare care grad unele îndepărtări de la regulile de conduită a le instanțelor de minori, dar acestea nu pot scuza călcarea legii de către apelanți. Era clar că se aflau în fața unei instanțe pentru minori. Prin urmare ambele apeluri se resping. D-nul judecător Goddard și D-nul judecător Singleton au aderat la hotărîre.

(Traducere din ziarul „The Times” de I. Predovicu).

Notă. — Până la promulgarea codurilor Carol II, o hotărîre asemănătoare am fi putut vedea numai în Transilvania unde art. 13 din legea 7:1913 dispunea: „Fără autorizația autorității este interzis de a da publicității orice petiție adresată autorității, orice adresă a unei autorități sau orice parte a procedurii în cauzele copiilor sau adolescenților, sau a publica dări de seamă prin presă, asupra unei asemenea cauze care a format obiectul procedurii în fața unei autorități. Nu este permis arătarea numelui copilului sau adolescentului în publicația autorizată nici chiar prin inițiale. Abaterile de la această interdicție se vor pedepsi potrivit art. 20 din legea XXXIV-1897 și art. 96, pct. 2 din legea LIV-1912.

Dispozițiunile art. 96, alin. ultim din legea LIV-1912 rămân neatinse și în cauzele copiilor sau adolescenților.

Acest articol nu se referă la comunicările autorităților“.

În vechiul regat nu existau dispozițiuni legale asemănătoare privitoare la minori.

În Transilvania mai era art. 20 din legea introductivă a procedurii penale: legea XXXIV-1897: „Acela care, în orice mod, fără autorizația autorității, publică în întregime sau în parte desbaterile sau desbaterea principală ținută în fața unei instanțe penale cu excluderea publicității, dacă nu comite o faptă ce se pedepsește mai grav, se va pedepsi cu închisoare corecțională până la 3 luni și cu amendă până la 1000 coroane“. Precum și art. 96 din legea introductivă a procedurii civile: legea LIV-1912. v. Codul de procedură civilă tradus de D-nii I. Papp și P. Balașiu, pag. 1208 și urm.

Pentru sacționarea acelor, cari divulgau desbaterile secrete nu existau, în vechiul Regat, decât dispozițiunile art. 305 din codul penal referitor la divulgarea secretului profesional.

Azi avem art. 567 din procedura penală și art. 293 din codul penal Carol II. Primul text declară prezența la desbaterile instanței minorilor rezervată numai unor anumite persoane și interzisă marelui public, al doilea stabilește sancțiuni în contra acelor cari săvârșesc delictul de divulgare a actelor de procedură secrete, cum este considerată și cea pentru judecarea copiilor sau adolescenților, astfel: la punctul 4 al art. 293 se prevede: „acela care publică dări de seamă asupra ședinței în care se desbateri un fapt penal săvârșit de un minor, sau care reproduce portretul unui minor urmărit, sau ori ce altă ilustrație privitoare la acesta, sau referitoare la actele sale penale;

Soluția dată de nobilii și erudiții judecători englezi se potrivește și pentru noi. Faptul de a nu se fi respectat întocmai dispozițiunile procedurii (art. 567) nu scuza pe cel admis la desbateri împotriva dispozițiilor procedurii penale, în cazul când ar abuza de o asemenea împrejurare și ar publica o dare de seamă despre cele auzite și văzute.

Deși textul codului nostru penal nu precizează ca legea engleză din 1933, totuși credem că și la noi este interzis a se publica ceea ce ar fi propriu a conduce la descoperirea persoanei minorului judecat.

II.

În Anglia potrivit legii asupra copiilor (The Children's Act) din anul 1933 și instrucțiunilor Ministerului de Interne din August 1933 (The children's Carter) care modifică legea din 1908, în caz de crimă săvârșită de un copil între 7 și 14 ani juriul trebuie să decidă dacă a lucrat cu discernământ, iar dacă a trecut de 14 ani este ținut răspunzător de comiterea unei crime.

Dacă se face vinovat de un delict și are vârsta de 12—17 ani pentru care dacă ar fi adult ar trebui să fie condamnat la severitate penală sau închisoare, este trimis la un institut de educație corectivă (certified reformatory school), iar dacă pare a fi sub etate de 14 ani și este găsit cerșind, vagabondând, în părăsire, în grija unui părinte sau tutor alcoolic sau cu obiceiuri de infractor sau este fca unui părinte condamnat pentru delict sexual, când frecventează societatea unui individ cu reputație de hoț sau prostituată de rând sau locuiește într'un loc imoral trebuie să fie internat într'un institut industrial (certified industrial school).

În institutul de educație corectivă poate fi ținut până la 19, iar în institutul industrial până la 17 ani.

Instanțele speciale pentru minori au, însă, drepturi discreționare. Ele judecă fără publicitate.

La noi, potrivit codului penal Carol II și procedurii penale unificate, minorul până la 14 ani este copil, nerespunzător de faptele sale, iar dela această etate — până la 19 ani — adolescent când presumpția este tot pentru nerespon-

sabilitate, contrarul trebuind a fi dovedit.

Instanțele pentru minori au soi la noi drep-turi mari (art. 140 Cod. pen.) în aplicarea de măsuri față de minori delicvenți și chiar nedelicvenți.

Urmează să se înființeze și la noi institute de educație corectivă și de educație industrială, singurele de acest gen fiind cel din Gherla pen-tru băieți și cel din Cluj pentru fete (dar și ace-
stea numai mixte, adică de educație corectivă și industrială cumulativ) unde sunt internați mi-nori și minore, delicvenți și nedelicvenți, de a-
ceia cari au comis infracțiuni mai grave ame-
stecați cu acei cari au săvârșit mici infracțiuni sau sunt numai în pericol moral — putând fi ținuti toți până la 21 ani.

În Anglia s'a făcut caz, opinia publică a reactionat, și presa s'a sesizat de faptul că un băiat a petrecut timp de 2 luni într'un arest preventiv din cauza lipsei de loc în institutul unde fusese trimis.

Dintr'un reportaj publicat în ziarul „The Times” reese chiar că nu ar fi fost numai un singur caz izolat, ci că fapte ca acesta, contrare spiritului legii din 1933 s'ar fi repetat, cece este neliniștitor.

III.

În „Ardealul Juridic” No. 3 din Martie 1933 pag. 46 am dat unele cunoștite de procedură și organizare judiciară engleză.

Hotărîrea ce adnotăm acum a fost dată în prima instanță de judecătoria din Lindsay (Justices of the Parts of Lindsay), iar apelul s'a judecat de secția „Kings Bench” a tribunalului din Londra care face parte integrantă din Curția supremă de judecată (Supreme Court of Judicature) din Londra.

Aceasta se compune din: Inalta Curte (High court), tribunalul de prima instanță, singurul de acest gen în toată Anglia (propriuzisă, adică fără Scoția și Irlanda de Nord) și Wales, având cea mai absolută plenitudine de jurisdicție și Curtea de Apel. (Legea pentru unificarea și com-
plectarea legilor privitoare la jurisdicțiune și administrarea justiției din 1873—1910, promul-gată la 31 Iulie 1925). (Art. 1.)

Tribunalul numit Inalta Curte (High Court) are trei secțiuni: Chancery Division cu 6 judecătoria, King's Bench Division cu 18 judecătoria și Probate, Divorce and Admiralty Division cu 3 judecătoria.

Președintele lui este Lordul Concelar (Lord Chancellor), care nu este cuprins în numărul de 6 judecătoria sau în absența acestui Lordul Judecător Principal (Lord Chief Justice), care este cuprins în numărul de 18 judecătoria ai secției „King's Bench.”

Judecătorii se numesc „Justices of the High Court.”

Președintele secției numit „Chancery Division” este Lordul Concelar, al secției numite „King's Bench Division” Lordul Judecător Principal, iar al secției ce poartă numele de „Probate, Divorce and Admiralty Division” este unul din cei trei judecătoria ai ei care se cheamă Pre-

sident of the Probate, Divorce and Admiralty Division (Art. 2—5).

Curtea de Apel, al cărei Președinte este Lordul Concelar se compune din 5 judecătoria care se numesc Lorzi judecătoria de apel (Lords Justices of Appeal) și din mai mulți judecătoria de drept (ex officio judges). Aceștia sunt: Lordul Concelar, oricine a fost Lord Concelar sau Lord de apel ordinar, dacă este chemat de Lordul Concelar și consimte, Lordul Judecător Principal, Șeful păstrător al arhivelor judiciare (Master of the Rolls), cari azi nu mai este decât un înal judecător și locțiitorul Lordului Concelar la președinția Curții de Apel, și Președintele secției „Probate” a Inaltei Curți, Lordul Cance-lar mai poate chema din caz în caz ca să judece în Curtea de Apel și pe actualii și foștii judecătoria ai celor trei secțiuni ale tribunalului (Inaltei Curți). (Art. 6—8).

Judecătorii se recrutează din corpul advocaților cu drept de a pleda la Suprema Curte adică din așa numiții „Barrister”-i. Advocații numiți „Solicitor”-i nu pot pleda la această Curte, nici în prima instanță, nici în apel. Ei preăgtesc, însă, procesele până în cele mai mici amănunte și le predau unui „Barrister” cu așa numita scrisoare: „Brief”.

Pot fi numiți judecătoria la Inalta Curte bar-risteri cari au zece ani practică efectivă și la Curtea de Apel cu 15 ani. Oricare din judecă-torii Inaltei Curți pot fi numiți, fără nici o condiție, judecătoria a Curții de Apel.

Poate fi Lord Judecător principal, Vicepreședinte al Curții de Apel (Master of the Rolls) sau Președnte al secției „Probate” oricine îndeplinește condițiile de a fi Lord judecător al Curții de Apel și judecătoria acestei Curți (Art. 9.)

Lordului Concelar i se plătește o sumă care împreună cu cea pe care o primește ca Președinte (Speaker) al Casei Lorzilor să se ridice la zece mii lire sterline pe an.

Lordul Judecător Principal primește opt mii lire sterline pe an..

Vicepreședintele Curții de Apel (Master of the Rolls) primește șase mii lire sterline pe an.

Lorzii judecătoria de apel și judecătoria pri-mesc cinci mii lire sterline pe an. (Art. 13.)

Apelurile penale venite de la instanțele in-ferioare se judecă de secția „King's Bench”, ca-re, altfel, este un tribunal de prima instanță, dar în complet de cel puțin 2 judecătoria (Divisional Court).

Apelul de față s'a judecat de această secție sub președinția Lordului Judecător Principal în complet de trei și a fost respins.

Alte tribunale cu plenitudine de jurisdicție ntu sunt.

Tribunale cu o competență limitată sunt în fiecare județ (county) și se numesc tribunale de județ (county courts).

Despre acestea și alte instanțe vom trata cu altă ocazie.

Ioan I. Predovicu.
Procuror General.

Jurisprudențe la diverse legi

România Curtea de Casație și Justiție Secțiunea III-a.

Decizia Nr. 2376—1936.

Președinția D-lui **C. Crăciunescu** Consilier.

Din dispozițiunile art. 22 din Legea persoanelor juridice rezultă, că acțiunea publică este distinctă de dreptul de control, și ca aceea acțiune o are exclusiv Ministerul Public.

Curtea Deliberând.

Având în vedere că recurente, Casa Centrală a Asigurărilor Sociale se plânge de violarea art. 78 alin. e) din legea de unificare a Asigurărilor Sociale din 1933 susținând în esență că acțiunea publică pentru demiterea reprezentanților unei societăți sau fundațiuni, când se abat dela îndatoririle lor, prevăzută de art. 22 din legea persoanelor juridice dela 1924, este un atribut al dreptului de supraveghere și control, ori Casa Centrală a Asigurărilor Sociale având acest drept de control și supraveghere pe baza art. 78 din legea de unificarea Asigurărilor Sociale din 1933, este evident că are și dreptul de a acționa în justiție.

Având în vedere că potrivit art. 15 și 21 din legea persoanelor juridice din 1924 atribuția de a supraveghea și controla Societățile și fundațiunile, persoane juridice, o au inspectorii Ministerului de care, ele, depind (art. 15).

Că acești inspectori vor cerceta dacă, fundațiunile și societățile funcționează potrivit actelor de fundațiune sau actelor lor constitutive, dacă instituțiunile create corespund condițiilor statornicite prin aceste acte și condițiilor generale de ordine publică; că ei în caz de abateri vor face constatările lor consemnate în rapoarte scrise asupra cărora va decide Ministerul competent (art. 21.)

Că potrivit art. 22 din legea, reprezentanții acelor societăți, cari s'au abatut dela îndatoririle lor, vor putea fi demisi din funcțiune, iar acțiunea publică, înaintea Curții de Apel, pentru demiterea lor, o are Ministerul public sau Ministerul de care acele societăți depind.

Că în sensul articolelor citate din atribuțiunile de control și supraveghere se desprinde în mod limitat numai urmărirea pe de o parte ca acele societăți să se administreze și să-și îndeplinească menirea lor în conformitate cu statutele și actele constitutive iar pe de altă parte să nu se lucreze împotriva bunelor moravuri, ordinii publice și siguranței publice iar inspectorii, însărcinați cu acest control și supraveghere în caz de abateri vor constata acestea prin rapoarte scrise asupra cărora Ministerul Competent va decide.

Că, însă acțiunea publică, este distinctă de acest drept de control și supraveghere și art. 22, o are exclusiv în căderea numai a Ministerului public și a Ministerului de care societățile depind, singurii în măsură a decide dacă este sau

nu cazul de sancționare a reprezentanților acestor societăți în caz de abateri.

Că dar dreptul de control și supraveghere nu implică și dreptul de acțiune.

Că art. 78 din legea de unificare a Asigurărilor Sociale din 1933, nu prevede că, Casa Centrală a Asigurărilor Sociale are dreptul să sesizeze Curtea de Apel cu acțiune, drept acordat exclusiv prin art. 22 citat Ministerului public și Ministerului de care societățile depind, ci a dat în căderea zisei Case Centrale numai controlul și supravegherea acelor societăți, pe cari le aveau până atunci organele mai sus arătate și prevăzute în legea persoanelor juridice din 1924 ori această atribuțiune nu-i conferă și dreptul de a acționa.

Că prin urmare sub imperiul art. 78 citat acest drept de acțiune rămâne și pe mai departe tot în căderea Ministerului de care societățile depind, așa cum este prevăzut de art. 22 din legea persoanelor juridice din 1924, iar Curtea de Apel bine a decis că reclamanta Casa Centrală a Asigurărilor Sociale nu poate porni acțiune pentru demiterea și condamnarea reprezentanților Societatea de înmormântare din Simeria, așa că motivele de casare nefiind fondate, recursul se respinge cu 500 lei cheltueli de judecată fixate prin apreciere.

Curtea de Casație S. I-a.

Dec. No. 248 din 21 Februarie 1936.

Declarație de asanare. — Debitor.

Facerea declarației impusă de Lege. — Omiterea unui Creditor. — Raportul de Obligațiuni între debitor și creditorul omis va fi guvernate după Regulele Dreptului Comun. — Art. 10, I. asan. din 7 Aprilie 1934.

Văzând motivul II de casare astfel formulat:

II. Violarea principiilor de drept care stau la baza legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane greșită interpretare a ei și exces de puter.

Considerând că în cazul în care un debitor făcând declarația ce i se impune prin lege, a omis cu totul să prevadă în cuprinsul ei pe un creditor, în asemenea situațiune, nu poate fi vorba numai de simplă omisiune a unei datorii, care să justifice o discuțiune asupra consecinței ce ar trage ea: ci, ceea ce s'a omis, este însăși facerea declarațiunei față de acest creditor.

Considerând că atare lipsă de declarațiune din parte unui debitor, făcând parte din categoriile de debitori, cari potrivit art. 8 din legea dela 7 Aprilie 1934, erau obligați a o face, are drept consecință, că potrivit art. 10 din aceeași lege, raportul de obligațiuni dintre debitori și creditorul față de care nu s'a făcut declarație va fi guvernate și lichidate după regulele dreptului comun.

Că astfel fiind și intrucât pe de o parte în speță în urma respingerii motivului I. de casare, declarația făcută sub imperiul legii asanării

din 1932 de recurenta E. I. este definitivă; ia pe de altă parte în aceea declarație fiind constant în fapt, că ea nu a prevăzut pînă creditorii și pe intimata M. S. urmează în această situație și față de principiile sus expuse, că trebuie a se considera că recurenta, care intră în categoriile de debitori indicate de art. 8 din legea dela 7 Aprilie 1934, nu a făcut declarație față de creditoarea intimată, așa că admiterea de către instanța de fond a acțiunii provocatorie întetată de intimată, este suficient justificată în baza acestui fapt.

Notă. — Două considerente mă fac să cred că soluțiunea ce a dat înalta Curte de Casație problemei, nu este cea justă, un considerent de text și altul de logică.

Mai întâi trebuie să admitem că declarațiunea de conversiune este un act unitar de conservare a beneficiului acordat de lege, având caracter de publicitate, deci cu efect erga omnes, iar nu o notificare făcută creditorilor.

În adevăr, declarațiunea de asanare se adresează instanței judecătorești, iar nu creditorilor, care instanță, spune art. 8 din regulamentul legii, o va înregistra și trece într'un registru alfabetic special pe numele debitorului, iar nu pe numele creditorilor. Acest registru este public, pus la dispoziția tuturor și creditorii pot oricând să constate dacă un debitor al lor a cerut sau nu favoarea legii.

Prin înaintarea și înregistrarea ei în timp util la instanța judecătorească declarațiunea de asanare **este făcută**.

Este adevărat că art. 9 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 1934 spune că: „declarațiunile făcute conf. art. 8, vor fi trimise de debitor tuturor creditorilor arătați în ele, în termen de o lună dela promulgarea legii, prin scrisori recomandate“, această comunicare însă nu este esențială pentru valabilitatea declarației. Găesc că o bună interpretare a intențiunii legiuitorului în acest punct fac instrucțiunile Ministerului de Justiție când precizează că „declarațiunile cerute de art. 8 nu sunt altceva decât manifestări de voință, iar nu legări de instanță“.

Rezultă din toate acestea, că acel debitor care, în timp util, s'a adresat instanței judecătorești (chiar necompetenta, vezi art. 7 al. 2 din lege), declarând că **vrea să beneficieze** de favoarea legii, indiferent de restul cuprinsului declarației sale sau de faptul că a fost sau nu comunicată declarația creditorului, **nu poate fi socotit că nu a făcut declarație față de unul sau altul**, fiindcă el a făcut actul unitar conservator de drepturi cu caracter de publicitate, deci opozabil orișicui, fiindcă declarația sa este una și singură.

Dela drepturile conservate prin facerea declarației de asanare, nu-l pot decădea pe debitor decât cauzele expres și limitativ prevăzute de art. 10. Știu că în materie de decăderi interpretarea restrictivă se impune, astfel dacă art. 8 din lege spune: „declarațiunile vor cuprinde o arătare exactă a tuturor datoriilor debitorului, a activului său și a tuturor veniturilor pe care

le are, precum și ațtarea domiciliului actual al debitorului și domiciliilor creditorilor arătați în declarație“ (ceace formează premiza No. 1) și dacă art. 10 spune: „debitorii... care în declarațiile lor făcute conform art. 7 și 8, au omis cu rea credință o parte din articolul lor sau au arătat datorii fictive, vor pierde beneficiul legii de față“ (ceace constituie a 2-a premiză a silogismului nostru juridic), **concluziza** care se impune nu poate fi alta decât **că omisiunea arătării exacte a tuturor datoriilor sau creditorilor nu atrage după sine decăderea dela beneficiile legii**.

O asemenea omisiune poate avea numai consecințe de drept comun, făcând pe debitor răspunzător de cheltuieli și daune ivite din cauza omisiunii.

Să arăt acum de ce această soluțiune se impune chiar în afara textelor de lege.

Variațiunea creanțelor și a datoriilor, atât din punctul de vedere juridic cât și din punctul de vedere al faptelor poate fi infinită. După cum unele datorii sunt clare, certe, determinate, altele sunt incerte, dubioase, ba se poate întâmpla ca debitorul să nu aibe cunoștință despre o anumită datorie a sa (în care caz se poate afla mai ales succesorul cu titlul universal) sau se mai poate întâmpla (cazul creanțelor cambiale) ca debitorul să nu poată ști în momentul declarației cine este creditorul său (posesorul cambiei). Toate acestea mi se par ipoteze stric juridice în care un debitor cu bună dreptate nu arată în declarația sa pe creditorul său, și crede că nici o decădere nu poate rezulta din această omisiune.

Dacă luăm în special cazul creanței incerte sau dubioase, un impediment tot atât de puternic se opune la arătarea datoriei și a creditorului, impediment decurgând din art. 13 al legii de lichidare.

În adevăr, acest articol face din declarațiile de asanare, titluri executorii, creditorul fiind îndreptătit să urmărească sumele datorate conform legii, pe baza certificatului eliberat de instanța unde s'a făcut declarația; atunci, care debitor, având cea mai mică rezervă sau cel mai mic dubiu referitor la o datorie a sa, poate fi socotit obligat să declare această datorie ipotetică în declarația de asanare, expunându-se a fi socotită declarația lui ca o recunoaștere care servește de bază executării silite?

Mai pot exista și alte numeroase cazuri asemănătoare asupra cărora nu mă mai extind aci.

Iată pentru ce, cred că legiuitorul, în mod intenționat a omis să înscrie pînă motivele de decădere dela beneficiul legii și pe acela al nearătării în declarația de asanare a vreunei datorii sau al creunui creditor și pentru ce cred că interpretarea înaltei Curți, dată în sensul de a socoti declarația de asanare care este act unilateral cu caracter general și public, ca un act cu caracter limitat și particular, nu este

În multe privințe, înalta Curte numai cu greutate a admis derogările dela dreptul comun pe care le-a adus această lege specială a lichidării și socotesc că pe aceeași linie de interpretare trebuie așezată și deciziunea de mai

sus, prin care pentru a se ține cât mai aproape de dreptul comun, se pierde din vedere rostul și adevăratul caracter al declarației de asanare.
Cluj, 18 Noemvrie 1937.

Liviu Teclu
judecător.

Inalta Curte de Cas. S. I.

Dec. No. 794—1936.

Pres. **S. Tipei** cons.

Legea conversiunii.

Creditori cari nu acceptă lichidarea. Declarațiuni în acest sens făcute de creditor. Termen de 40 zile pentru introducerea lor. Indicarea greșită sau neexactă în cerere a cuantumului datoriei, sau a celorlalte date nu atrage nulitatea cererii.

Art. 40 din legea asanării datoriilor din 7 Aprilie 1934, care reglementează datoriile față de creditorii ce nu acceptă asanarea propusă de debitori, prevede că acești creditori trebuie să facă declarație în acest sens la tribunalul domiciliului debitorului în termen de 40 de zile dela promulgarea legii și că această declarațiune trebuie să cuprindă datele ce acest text enumeră.

Însă din cuprinsul acestui text ca și din faptul că art. următor 41 prevede sancțiuni pentru nefacerea acestor declarațiuni în termenul fixat de lege rezultă să scopul urmărit de legiuitor a fost acela de a se aduce la cunoștința debitorului faptul că creditorul nu primește asanarea propusă și aceasta într'un termen fixat de 40 de zile, care singur este prevăzut ca esențial de lege. Fixarea cuantumului datoriei și a celorlalte date cerute, putând face obiectul unei acțiuni principale sau a unei excepțiuni la urmărire așa cum prevede art. 45, iar neindicarea lor exactă nefiind considerat în art. 41 citat ca o acceptare din partea creditorilor a dispozițiilor cap. I și II din lege, urmează că arătarea greșită a acestor date nu poate atrage nulitatea acelei declarațiuni care se găsește făcută în termenul de 40 de zile prevăzut de art. 40 al legii, a cărui nerespectare nu mai poate atrage nulitatea declarațiunii.

Inalta Curte de Cas. S. III.

Dec. No. 1281—936.

Pres. **D. G. Lupu** Pres.

Comerciant debitor în concordat. Examinarea cererii de admitere la beneficiul legii lichidării. Se face în mod sumar de către președintele tribunalului. Reexaminarea situațiunii debitorului se face în opoziția făcută contra admiterii concordatului.

Recurentul susține că tribunalul a violat art. 50 din legea și regulamentul legii lichidării datoriilor și art. 4 dn legea concordatului pre-

ventiv, plângându-se și de nemotivare și de exces de putere și criticând motivarea tribunalului care pretinde că admiterea în principiu la beneficiul lichidării nu trebuie să se facă în mod sumar și numai după aparența dreptului, ci examinându-se în fond cererea, ceea ce, arată recurentul, este a se adăuga la lege.

În conformitate cu art. 50 alin. III din legea lichidării datoriilor, toate dispozițiunile legii concordatului preventiv relative la convocarea creditorilor, la verificarea creanțelor și la votul creditorilor sunt aplicabile și procedurii prevăzute de acest articol.

În conformitate cu dispozițiunile art. 50 din regulamentul legii — ale căruia prevederi fără a contrazice cu nimic textul legii, vin tocmai să-l lămurească — comercianții ce intră în dispozițiunile art. 50 vor prezenta o cerere în care vor solicita tribunalului să procedeze la convocarea creditorilor lor de orice fel, oricare a fi natura creanțelor lor, în vederea acceptării de către aceștia a propunerii de aranjament făcută de petiționar. La această cerere, petiționarul va alătura: o listă nominală a debitorilor săi cu arătarea sumelor ce i se datorează și cu indicarea precisă a debitorilor ce intră în prevederile legii; o listă exactă a creditorilor cu indicarea exactă a domiciliului și a creanțelor lor; un inventar amănunțit și estimativ al activului său. Asupra acestei cereri, președintele tribunalului se va pronunța prin ordonanța prevăzută de art. 4 din legea concordatului preventiv, examinând sumar dacă petiționarul îndeplinește condițiunile arătate mai sus.

În cadrul art. 4 din legea concordatului preventiv, examinarea cererii de către președintele tribunalului, pentru eventuala admitere în principiu, se face de asemenea sumar și avându-se în vedere numai aparența dreptului, motive pentru care ordonanța aceasta de admitere în principiu are un caracter vremelnic, chestiunea admisibilității în drept a concordatului fiind reexaminată de tribunal cu ocaziunea omologării.

Din apropierea alineatului VI din art. 50 din regulamentul art. 4 din legea concordatului, la care de altminteri se referă, rezultă că procedura examinării sumare, prevăzută de acest alineat, își găsește temeiul legal în art. 4 din legea concordatului la dispozițiunile căruia trimite printr'o expresiune generică însuși art. 50 alin. III din legea lichidării.

Dacă este exactă afirmațiunea tribunalului că în sistemul legii lichidării nu există faza omologării tribunalului din legea concordatului, nu este mai puțin adevărat că și în sistemul legii lichidării datoriilor există o serie de dispozițiuni, menite să asigure un control eficace asupra admisibilității legale a cererii comerciantului de a beneficia de dispozițiunile art. 50 din legea lichidării.

Într'adevăr art. 50 din lege și art. 50 din regulamentul ei trimet, primul la dispozițiunile privind convocarea creditorilor, verificarea creanțelor și votul creditorilor, iar secundul la art. 16, 17 și 18, 27, 28 din legea concordatului.

În fața judecătorului delegat putându-se ridica tot felul de contestațiuni, atât cu privire la existența sau cuantumul creanțelor, cât și cu

privire la chestiunea dacă debitorul merită sau nu beneficiul legii (art. 17 alin. II), în cadrul acestor dispozițiuni, judecătorul delegat are posibilitatea și datoria legală de a examina din nou admisibilitatea cererei de lichidare în raport cu cerințele legii, examinare ce poate fi dedusă pe calea opoziției de către creditorii contestatori în fața tribunalului în virtutea art. 27, aplicabil în materia lichidării datoriilor agricole și urbane.

Față de cele mai sus arătate, este firesc ca examinarea cererei de admitere la beneficiile legii lichidării datoriilor să se facă de către președintele tribunalului în mod sumar, după arătările pe care petiționarul este obligat să le facă și să le prezinte odată cu cererea, urmând ca exactitate afirmațiilor debitorului solicitant și reexaminarea situațiunii sale în urma celor stabilite pe celea întâmpinărilor înaintate judeului delegat să se facă de tribunal în opoziția făcută contra admiterii concordatului.

Procedând la o verificare în fond a condițiilor cerute de lege comerciantului, cu ocazia admiterii în principiu, președintele tribunalului au violat textele invocate în motivul de casare, săvârșind și un exces de putere.

Inalta Curte de Casație S. I.

Dec. Nr. 218 1934. Preș. T. Magheru, cons.

Competință. — Litigiu între instituțiune de Stat și o comună. Cine este competentă să-l judece, Consiliul superior al avocaturii statului sau instanțele ordinare? Art. 33 alin c și d legea pentru organizarea corpului de avocați publici.

Regia Aut. C. F. R. a chemat în judecată primăria comunei Principele Mihai ca să-i delase în stăpânire 19 m. p. situați în stația Titu. Judecătoria Târgoviște și-a declinat competența și a trimis cauza Consiliului Superior al avocaturii Statului, conform art. 33 al. d., pentru regularea de competență. Consiliul Superior al avocaturii decide că nu intră în competența sa litigiul de față, deoarece nu există conflict între autorități de Stat — și a trimis jud. pricina. Judecătoria Târgoviște a cerut Curții de Casație un regulatoriu de competență.

Art. 33 lit. d, din legea pentru organizarea corpului de avocați publici, fiind o lege specială și de strictă interpretare, prevede că numai Consiliul Superior al Avocaților Statului rezolvă diversele litigii dintre ministere și instituțiunile de Stat, însă cu privire la județe și comune nu dispune nimic. Când a voit să prevadă județele și comunele, legiuitorul o spune expres și categoric în al. c, de sub același articol, când este vorba de a da numai simple avize, când aceste autorități îi cer părerea.

Prin urmare, litigiile în care figurează ca parte județe sau comune de o parte și Statul de altă parte, nu pot fi rezolvate de Consiliul Supe-

rior al Avocaturii, ci de instanțele ordinare după pa regulele dreptului comun. Așa dar, în speță, numai judecătoria Târgoviște este competentă să judece litigiile între Administrația C. F. R. și comuna Principele Mihai.

Inalta Curte de Casație S. I.

Dec. Nr. 1476—1936. Preș. S. Tipei, cons.

Beneficiu acordat debitorilor agricoli. Venituri. Determinare. Se face numai după roluri. Orice alte probe sunt inadmisibile.

Potrivit art. I lit. B alin. b, din legea pentru lichidarea datoriilor urbane și agricole, debitorii agricoli beneficiază de dispozițiunile acestei legi, dacă veniturile lor personale, conform matricolelor fiscale, vor reprezenta cel puțin 30% din cuantumul total al veniturilor lor elementare personale ce au servit la calcularea impozitului global pe anul 1933.

Din dispozițiunile acestui text care sunt de strictă interpretare fiind vorba de o lege specială rezultă că legiuitorul, în scopul evitării discuțiilor și dificultăților de probă cu privire la stabilirea veniturilor personale agricole ale debitorului, a prevăzut formal că pentru determinarea acestor venituri se va ține seamă de matricolele fiscale.

Față de textul clar și categoric al legii care nu permite o interpretare mai largă, urmează că orice alte probe care ar tinde să facă dovada că veniturile debitorului au fost altele decât cele indicate în roluri sunt inadmisibile.

De altfel, această interpretare este și în spiritul art. 69 care declară că procesele pornite pe baza acestui text sunt urgente și trebuiesc judecate cu precădere, legiuitorul urmărind prin această dispozițiune, să asigure proceselor o soluționare cât mai rapidă, interesul social și economic reclamând ca raporturile dintre creditori și debitori realmente prin legea conversiunii să fie cât mai curând lămurite.

Prin urmare, este dela sine înțeles că, dacă s'ar admite ca dovada veniturilor debitorului să se facă în alt mod decât cu matricolele fiscale, s'ar ajunge fatal la temporizarea proceselor din cauza discuțiilor și contestațiunilor ce s'ar face în jurul unor asemenea dovezi; or, tocmai legiuitorul atunci când a limitat proba la matricolele fiscale.

Astfel fiind, Curtea, în speță, n'a comis vreun exces de putere sau omisiune esențială și n'a violat art. I lit. b, din lege, ci dimpotrivă a făcut o justă aplicațiune a acestui articol, judecând că pentru stabilirea cuantumului veniturilor debitorului necesare fiecărei cote de 30% trebuie să se țină seamă numai de venitul din roluri, iar nu de venitul rezultând din alte dovezi, cari cu drept cuvânt au fost înlăturate ca inadmisibile.

